ORUÇ VE BAYRAMLARIN BAŞLANGICINI BELİRLEMEDE İHTİLAFA DÜŞMEK

الخلاف في تحديد بدء الصوم والأعياد

باللغة التركية

İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komisyonu

اسم المؤلف

اللجنة الدائمة للبحوث العلمية والإفتاء

Çeviren
Muhammed Şahin

ترجمة

محمد شاهين

Gözden Geçiren
Ali Rıza Şahin

مراجعة

علي رضا شاهين

Soru:

Ramazan orucu ile mübarek Ramazan bayramının başlangıcını belirlemede müslüman âlimler arasında büyük bir ihtilaf vardır. Onlardan kimisi:

"Ramazan hilalini gördüğünüzde oruca başlayın, Şevval hilalini gördüğünüzde orucu bırakın (bayram yapın)."

Hadisine göre hareket etmekte, kimisi de astronomi âlimlerinin görüşlerine dayanmakta ve şöyle demektedir:

"Astronomi âlimleri, astronomi ilminde Kamerî ayların başlangıcını bilebilecekleri yüksek bir seviyeye ulaşmışlardır. Onlar buna dayanarak takvime uymaktadırlar."

Bu konuda fetva nedir?

Cevap:

Birincisi:

Ona göre hareket edilmesi gereken doğru görüş; **"Ramazan hilalini gördüğünüzde oruca başlayın, Şevval hilalini gördüğünüzde orucu bırakın** (bayram yapın)**. Eğer hava kapalı olur da hilali göremezseniz, sayıyı** (otuza) **tamamlayın."**

Hadisinin delâlet ettiği gibi Ramazan'ın başlangıcı ve sonunda hilalin görülmesine itibar etmektir. Çünkü Allah Teâlâ'nın, Nebimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- vasıtasıyla gönderdiği İslâm dîni genel ve kalıcıdır, Kıyâmet gününe kadar sürecektir.

İkincisi:

Şüphesiz Allah Teâlâ astronomi ve diğer ilimlerde olmuş ve olacak bütün ilerlemeleri bilmektedir.

Bununla beraber Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ ... فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ ٱلشَّهۡرَ فَلۡيَصُمۡهُۖ ... ﴾ [سورة البقرة من الآية: ١٨٥]

"Sizden kim ayı görürse, oruç tutsun."[1]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- de şöyle buyurmuştur:

"Ramazan hilalini gördüğünüzde oruca başlayın, Şevval hilalini gördüğünüzde orucu bırakın (bayram yapın)."

Allah Teâlâ, Ramazan ayı orucunu ve bayramını hilali görmeye bağlamıştır, yıldızların hesaplanması ve hareketlerinin ölçülmesiyle ilgili bilgilerde astronomi âlimlerinin ilerleyeceklerini bilmesine rağmen orucu yıldız hesabıyla ay tespitine bağlamamıştır.

Bu sebeple müslümanların Allah Teâlâ'nın kendilerine elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in lisanıyla meşru kıldığı oruç ve bayram konusunda hilalin görülmesi prensibine dönmeleri gerekir.

Bu, ilim ehlinin icmaı gibi bir şeydir. Buna aykırı davranan ve astronomi hesaplamalarına dayanan kimsenin görüşü, şâzdır (yalnız kalmıştır) ve onun görüşüne itibar edilmez.[2]

[1] Bakara Sûresi: 185

[2] İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komisyonu Fetvâları, fetvâ no: 2036